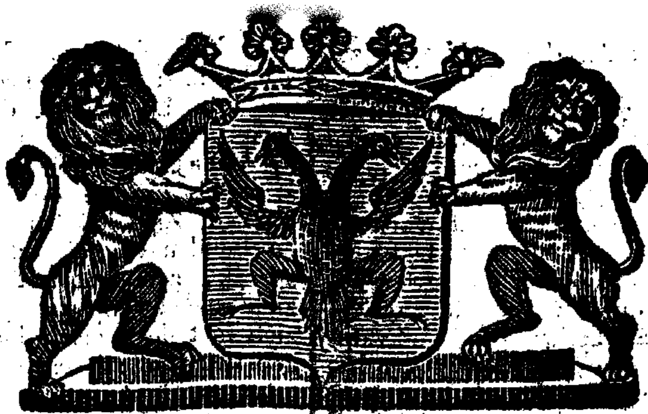
A°. 1826. N°. 49

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 25 April.

WEENEN, den 16. April.

De Oostenrijksche *Beobachter* behelst heden de volgende berigten uit Konstantinopel van den 28. Maart: — » De audientie van den Britschen gezant, den heer *Stratford Canning*, bij den groot-vizier heeft den 25. met de gewone plegtigheden plaats gehad. De gezant werd daarbij met eenen prachtigen serasser (zabelpels met goudstof) bekleed, en acht andere zabelpelsen, 18 heirmelijnpelsen en 30 kerake's (opperkleeden) aan zijn gevolg verdeeld.

» Door verscheidene tartaren, uit het leger van *Ibrahim*-pacha voor Missolonghi te Konstantinopel aangekomen, heeft de Porte berigt ontvangen, van de verovering der eilanden Vassiladi en Anatolico op den 9. en 23. Maart. Men twijfelde niet, of de verovering van deze beide belangrijke punten, welke Missolonghi van de zeezijde beschermden, zou den val dezer vesting bespoedigen.

» In Smirna heerscht eene boosaardige ziekte, die vele menschen wegraapt. Ook de schrijver van den *Spectateur-Oriental* (een Franschman en warme vriend der Turken) is daaronder bezweken.

FRANKFORT, den 22. April.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 30. Maart, over Odessa ontvangen, had de heer *Stratford Canning* onderhandelingen met den divan aangeknoopt. Men verwachtte echter, dat de Turksche ministers op de gewone wijze uitwijkende antwoorden zouden geven.

Van den 23. April.

Uit Odessa wordt den 7. dezer het volgende geschreven: » Volgens brieven uit Petersburg, zou Z. M. de Keizer eene beslissende verklaring naar Konstantinopel verzonden hebben, om de sinds vijf jaren aanhangige onderhandelingen met de Porte af te doen. Het hof van Petersburg zou op onverwijlde ontruiming der vorstendommen Moldavie en Wallachije, en het aangaan van onderhandelingen om het lot der Grieken te bepalen, aandringen. (*Zie ook het berigt onder Londen.*) Daar nu, gelijk de geruchten zeggen, te gelijker tijd bevel aan de armee in Bessarabie zou afgezonden wezen, om zich marschvaardig te houden, gelooven velen, dat de dag der beslissing nadert. De blikken zijn vooreerst naar Konstantinopel gerigt, daar, aangenomen dat de geheele tijding gegrond is, het antwoord van den divan aan alle onzekerheid een einde zou maken.

— Volgens berigten uit Corfu van den 26. Maart, had *Ibrahim*-pacha den 19. dier maand op nieuw een vergeefschen aanval op Missolonghi gedaan. Daarna had hij der bezetting eene groote som gelds en den vrijen aftogt laten aanbieden; maar dezelve had volstrekt in geene kapitulatie willen treden.

Tijdingen uit Zante van den 29. Maart melden, dat zich Missolonghi bij voortduring dapperlijk blijft verweren. Onderscheidene nieuwe aanvallen van *Ibrahim*-pacha van den 18. tot den 24. Maart werden afgeslagen, en *Ibrahim* scheen eindelijk uit te rusten, om krachten tot nieuwe aanvallen te verzamelen. *Fabvier* en *Goura* verontrusten de Egijptenaren in den rug, en hunne hulp is voor Missolonghi de laatste straal van hoop.

Ibrahims verlies bij de nieuwste aanvallen op Missolonghi wordt in de jongste brieven uit Corfu van den 28. Maart op verscheiden duizenden begroot. *Goura's* en *Fabviers* aankomst bevestigt zich, en het gerucht verspreidt zich, dat de Egijptenaren zoo verzwakt zijn, dat zij nieuwe versterkingen afwachten moesten, alvorens zij weder iets ondernemen konden. De Grieksche vloot is nog niet van Hydra terug.

LONDEN, den 18. April.

De *Times* zegt heden: » Met het smartelijkst gevoel hebben wij de aandacht van het publiek te vestigen op een zoodanig tooneel van lijden, als welligt nooit te voren in eenig beschaafd land aanschouwd werd: de fabriek-arbeiders van Blackburn in Lancashire vergaan van honger. Dat men slechts voor een oogenblik stil overpeinze, hoe groote ellende in deze drie woorden »*van gebrek omkomen*" begrepen zij, dan zullen er geene pogingen noodig zijn om het medelijden, om de liefdadigheid op te wekken voor de duizenden, die in zoo akeligen toestand zijn, voor de arme fabriek-arbeiders van Blackburn in Lancashire en naburige streken. De waarheid van dit berigt blijkt vooreerst uit eenen brief van een achtenswaardig inwoner der plaats, ten anderen uit een verzoekschrift van de arme lijders zelven aan den minister van binnenlandsche zaken; en eindelijk uit het verhandelde in eene openbare vergadering te Blackburn op den 7. dezer, waarvan een verslag in het officiele blad der stad voorkomt. Het volgende is daarvan een uittreksel:

» De stad Blackburn is in zestien districten verdeeld geworden, in welke daartoe aangestelden ieder huis hadden te bezoeken, ten einde de behoeften van de noodlijdende armen na te gaan. De taak was zwaar om te vervullen; menigvuldig waren de hartverscheurende tooneelen van ellende, waarvan zij getuigen moesten zijn, Sommige huisgezinnen vonden zij zonder voedsel, geld of werk. Gedurende de laatste negen weken, zijn ongeveer *veertien duizend personen* (meer dan de halve bevolking van de stad) wekelijks met voedsel ondersteund geworden; en daar de aanzoeken om onderstand toenemen, zonder uitzigt van spoedige werkverschaffing voor de armen, verzoekt de benoemde commissie ten ernstigste om bijdragen van weldadigen, ten einde de hongerigen te kunnen spijzigen."

» Bij het verzoekschrift schrijven de lijders hun ongeluk toe aan de uitvinding der werktuigen, waardoor de noodzakelijkheid van handenarbeid is verminderd geworden; en aan de koren-wetten. In opzigt tot het eerste dezer bezwaren moeten wij opmerken, dat, zoo wij van de uitgevondene werktuigen geen gebruik maakten, onze naburen en mededingers zulks doen zouden; zij zouden dan op onze eigene markten den prijs behalen, en de fabriek-arbeid zou dan geheel onder ons ophouden. Ten aanzien der koren-wetten is de klagte billijk en gegrond. Evenwel kan daarin niet op eens de noodige verandering worden gemaakt, zonder de landhouwers in ongelegenheid te brengen."

— Gisteren had de hertog *van Devonshire* een mondgesprek met den minister *Canning*, om de noodige schikkingen te maken voor zijn vertrek naar Petersburg, als Zr. Ms. buitengewoon ambassadeur bij de krooning van Keizer *Nicolaas*.

— In eenen brief uit Berlijn wordt gesproken van een *ultimatum*, dat door Rusland naar Konstantinopel is gezonden. Afschriften daarvan worden gezegd aan alle buitenlandsche gezanten bij het het hof van Petersburg te zijn medegedeeld. Indien de traktaten niet binnen eenen bepaalden tijd vervuld worden, zal er, zegt men, een Russisch leger naar de Turksche grenzen trekken, en zoo deze dreigende houding geen gewenscht gevolg heeft, zou Rusland bezit van Moldavie en Walachije nemen.

— Op eene verkooping van schilderijen van lord *Berwick* is dezer dagen *Lefevre's portret van Napoleon* voor 210 guinjes gekocht.

— Volgens eenen brief uit Parijs, was Koning *Karel* X. bijzonder ingenomen met het verworpene ontwerp van wet tot invoering van een regt van eerstgeboorte, daar Z. M. de gelijkheid der kinderen van hetzelfde huisgezin als een republikeinsch beginsel beschouwt, en het gevaarlijk voor den troon acht, dat dit beginsel in onze wetten blijft. Indien het ontwerp doorgegaan was, zou men in ieder huisgezin een koningtje, van hovelingtjes omringd, gekregen hebben. — In denzelfden brief wordt gemeld, dat de abt *de la Mennais* ontroostbaar is, dat hij als een beklaagde voor het geregt moet verschijnen. Deze voorvechter van het wereld-gebied der pausen schijnt al de hoedanigheden van eenen dweeper te hebben; maar hij is eenigzins afkeerig van als martelaar op te treden. Daaraan schijnt men te moeten toeschrijven, dat hij zijne leer, dat de pausen de koningen kunnen afzetten, dezer dagen zoo wat herroepen heeft.

PARYS, den 20. April.

Nog dagelijks worden er uit verwijderde streken van Frankrijk verzoekschriften tegen het reeds ten grave gedaalde regt van eerstgeboorte ontvangen.

— De regtbank van eersten aanleg heeft uitspraak gedaan op de aanklagte tegen den verantwoordelijken uitgever van het dagblad de *Etoile*, wegens lastering van wijlen den procureur-generaal *de la Chalotais*. De regtbank heeft begrepen, dat de strafbepalingen op eerrooverij, lastering of hoon alleen toepasselijk zijn, wanneer die misdaden tegen levenden zijn gepleegd, en dat de wet niet heeft voorzien in het geval van het plegen derzelfde misdaden tegen personen, die overleden zijn. Het slot van het vonnis luidt aldus:

» In aanmerking genomen, dat de redacteur van de *Etoile* hoogst onregtmatig, zonder onderzoek of beoordeeling der daden, het gedrag van den procureur-generaal *de la Chalotais* op eene onbillijke en honende wijze gegispt en de bedoelingen van een magistraats-persoon verdacht gemaakt heeft, denzelven onregtvaardiglijk beschuldigende, uit verfoeijelijken wrevel van persoonlijken haat verkzaam te zijn geweest, hem valschelijk het maken van naamlooze briefjes te laste leggende, hem willekeurig verkeerd voorstellende als van zijne waardigheid beroofd en in ballingschap en schande zijn berouw omdragende; mitsgaders door wreedaardig den dood van zijnen zoon te honen; daar integendeel de procureur-generaal *de la Chalotais* in 1785 in zijne ambtsbediening is overleden en zijn zoon, na door bijzondere gunst het ambt van procureur-generaal met zijnen vader bediend te hebben, onder de revolutionnaire bijl voor zijnen God en Koning is gevallen;

In aanmerking genomen, dat de luistervolle bewijzen van goedkeuring van den deugdzaamsten Koning, waardoor de laatste levensjaren van den procureur-generaal *de la Chalotais* uitblinken, de valsche aantijgingen wegdoen, zijn gedrag regtvaardigen en voldoende zijn, om zijne nagedachtenis te vereeren;

Overwegende dat de misgrijpen van den redacteur der *Etoile*, hoe zwaar ook, door den wetgever niet voorzien noch gestraft zijn, dewelke niet is bedacht geweest, om de heilige regten der familie, in tweestrijd met de vrijheid der drukpers, de voorregten van den openbaren en geschiedschrijver, te bevredigen; dat de wetgever alleen aan die vrijheid palen kan zetten en de misbruiken daarvan straffen;

» Ontheft de regtbank den uitgever der *Etoile* van de aanklagte, en verwijst de civile partij in de kosten."

— De bisschop van Straatsburg is benoemd geworden tot onderwijzer van den jongen hertog *van Bordeaux*, die tot troonsopvolger is bestemd. De gemelde bisschop heeft zich dezer dagen onderscheiden door een mandement, waarin hij den lof der jezuiten verheft en hen als de beste leermeesters der jeugd beschrijft, zoodat zij, in plaats van de wraak der wetten, allezins de bescherming der Koningen verdienen.

— De abt *de la Mennais* is heden voor de regtbank van eersten aanleg verschenen, wegens zijn geschrift: *over den invloed der godsdienst in hare betrekking tot de staats- en burgerlijke orde*, waarin hij beweert, dat de Pausen het regt hebben om de Koningen af te zetten en de volken van hunnen eed van getrouwheid te ontslaan. De advocaat

des Konings heeft het daarin gelegen misgrijp ontwikkeld. Morgen zal de zaak voortgezet worden.

— Het ministerie heeft eene nieuwe nederlaag geleden, en wel in de kamer der afgevaardigden. Bij een traktaat met Engeland was eenige verandering in het tarief der tolregten aangebragt. Dit traktaat is ingevolge art. 14 van het charter door den Koning gesloten; maar art. 48 zegt, dat geene belastingen kunnen opgelegd of ingevorderd worden, dan met toestemming der wetgevende kamers. Het bedoelde traktaat verandering in de tolregten makende, had dus, voor zoo veel die regten betreft, aan de goedkeuring der kamers behooren onderworpen te worden. De heer *Casimir Perier* (een der liberale afgevaardigden) deed zulks opmerken en stelde een amendement voor, strekkende om het regt der kamers te handhaven, door eene bepaling bij de wet over de tolregten, welke thans aan de orde van den dag is. Hevig werd dit voorstel door het ministerie, inzonderheid door den heer *Villèle*, bestreden, als inbreuk zullende maken op de koninklijke magt; doch vergeefs. Een der leden merkte aan, dat men niet weder aan de kamer der pairs de eer moest laten, om onze regten en voorregten te verdedigen. Deze aanmerking maakte eenen diepen indruk en nadat het voorstel nog nader was ontwikkeld, werd hetzelve eenigzins gewijzigd met 183 tegen 145 stemmen aangenomen, tot groote spijt van het ministerie.

Mengelwerk.

VERDEDIGING DER SLAVERNY.

Fragment uit eene bekroonde Prijsverhandeling van den Rijksnachtwaker M., opgedragen aan zijne Allergeloovigste Majesteit den Turkschen Sultan.

Het is voorzeker eene allernutteloosste bemoeijing, eenen staat of toestand te willen verdedigen, welke zoo diep in de natuur van alle bewerktuigde wezens is gegrond, als smart en dood. Gesteld eens: er trad iemand op, die den schapen in eene wijdloopige voorlezing wilde bewijzen, dat het hunner natuur en bestemming ware, om van de wolven verscheurd en opgevreten te worden; ongetwijfeld zoude hem de gansche wereld aldra uitlagchen en bespotten. Goede vriend! zoude het heeten, vermoei u toch niet met iets zoo in het breede te verdedigen, hetgeen u door niemand zal of kan tegengesproken worden.

Dan, een oogenblik geduld! Het is, tot nog toe, geen door die verderfelijke *neologie* medegesleept schaap in den zin gekomen, zich, tegen het aloud en loffelijk gebruik, om van de wolven verslonden te worden, met woord of daad te verzetten! Alleen onder de menschen zijn er steeds dolzinnigen geweest, die het beproefd hebben een juk af te schudden, hetwelk met hunnen rug even zeer verwassen is, als de bult met den rug van het kameel.

Deze waanzinnigheid heeft, inzonderheid in onze dagen, meer dan ooit wortel gevat, en de bestrijders der slavernij hebben zoo veel veld gewonnen, dat het eindelijk eens tijd wordt, die vermetelen eenigzins met den waarheids-fakkel onder den neus te lichten, en zich de goede zaak met alle magt aan te trekken.

Ik twijfel wel niet — maar ik ben er dan ook op gevat — dat het gepeupel mij er met schele en vijandige oogen op zal aanzien. Ja, ik houd mij overtuigd, dat men mij onder het geslacht dier tamme dieren zal beginnen te tellen, welke de hand van dien genen likken, die, van tijd tot tijd, de zweep eens over hunnen rug legt. Hoe dit ook zij, ik zal er mij volstrekt niet aan storen. Zweepslagen, genadebrood, genadeteekens en genade-kluisters komen immers uit eene en dezelfde hand; en mijne zinspreuk is steeds:

Bonus odor lucri et honoris ex re qualibet.

Dus maar dapper aan het werk.

Wie als verdediger der slavernij wil optreden, moet, voor alles, de waarheid der stelling bewijzen, dat slavernij de eigenlijke, de natuurlijke staat is van hen, die geregeerd en beheerscht worden. Deze stelling nogtans is wederom gegrond op eene andere, namelijk deze, dat *zij*, van hunne geboorte af, lastdieren zijn, welken de natuur tot lastdragen, dulden en gedwee zijn heeft geschapen, gelijk den stier en den ezel.

Ik zal trachten deze laatste stelling zoo klaar en duidelijk te bewijzen, dat de waarheid daarvan iedereen, die niet met den staar behebt is, in het oog zal vallen.

Wanneer wij de tweebeenige schepsels, welke menschen genoemd worden, naauwkeurig gadeslaan, zoo kunnen wij ons al spoedig overtuigen, dat zij, naar gelang hunner fijnere of grovere bewerktuiging, in twee hoofdstammen kunnen verdeeld worden: in den edelen en onedelen, of wel in den Goddelijken en dierlijken.

Het kan toch den opmerkzamen beschouwer niet ontgaan, dat verre weg het grootste gedeelte dier wezens het merk der dierlijkheid zeer duidelijk en leesbaar is opgedrukt. Een dom en lomp uitzigt; eene tronie, niet veel van een of ander dier verschillende; vuile gezigtskleur; uitpuilende oogen; platten neus; uitstekende lippen; vooruitstaande kinnebakken; groote ooren; korte lijvige gestalte; harde en alleen voor den arbeid geschapene vuisten; breede tot lastdragen geschikte schouders, en een met eene dikke huid voorzienen en behoorlijk gekromden rug, waarom zich de roede — *set venia verbo* — als de wijnrank om den olmboom slingert. Ziedaar de onloochenbare kenteekenen van de zoodanigen, die tot het laatste ras behooren. (*Vidiatur* de boeren, wier aangeborene lijfeigenschap geen redelijk mensch ligtelijk in twijfel trekken zal).

Hierbij komt die zekere dofheid van geest, die verstandelijke onverschilligheid, die dierlijke begeerte naar eten en drinken, die beestelijke geslachtsdrift; maar bovenal, dat ezelachtig gedeelte en die stille onderwerping onder de zweep des drijvers, waardoor zich de dieren-aard van deze soort zoo zeer onderscheidt.

Naast deze schepsels ontdekken wij echter nog een aantal wezens, wel is waar van dezelfde gedaante, maar fijner bewerktuigd, die zich vooral door een edel uitzigt, een fonkelend oog, een verheven voorhoofd, schoongevormden neus, blanke gezigtskleur, zachte huid, slanke en majestueuse houding; maar inzonderheid door een zeker trotsch uit de hoogte nederzien, zoodanig te hunnen voordeele onderscheiden, dat elk onbevooroordeelde daardoor dadelijk en onwilkeurig van hunne hoogere afkomst en bestemming ten volle overtuigd wordt. Buiten dat verschillen zij van dat gemeene ras door eene fijnere bloedmenging, edeler driften en neigingen; namelijk door die goddelijke eer- en heerschzucht, welke de moeder is van al wat goed, schoon en verheven kan genoemd worden.

Uit dit verschil van natuurlijke en zedelijke vatbaarheden en eigenschappen volgt nu reeds van zelven, dat de Schepper den edelen menschenstam verordend heeft, om over den onedelen te heerschen, en dat derhalve dienstbaarheid de natuurlijke staat der laatsten is; maar zulks wordt ook bij een geschiedkundig en wijsgeerig onderzoek volkomen bevestigd.

De geschiedenis namelijk leidt ons tot de navolgende, zeer waarschijnlijke vooronderstelling, welke alleen daardoor niet tot wiskunstige zekerheid kan gebragt worden, omdat de oorsprong van het menschelijk geslacht zich als de bronnen van den *Nijl* in het duistere en onzekere verliest. De edelen, dat wil zeggen de Vorsten en Heeren, waren oorspronkelijk geen menschen, maar stamden af van de Goden. Toen zij op de aarde kwamen, vonden zij daar zekere hun van verre gelijkende schepsels, welke op handen en voeten rondkropen en gelijk de honden blaften. Zij noemden dezelven mensch-dieren, ten einde ze van de apen en honden te onderscheiden, tusschen welken genen, naar gedaante en spraak, zoo wat het midden uitmaakten. Daar nu deze Goden-zonen zich spoedig op de aarde begonnen te vervelen, voelden zij behoefte zich met de mensch-dieren nu en dan bezig te houden. Zij bragten hen zoo ver, dat zij regt op konden gaan — iets, dat hun door hunne zucht tot naäpen wat zwaar viel, — leerden hen het hondengeblaf af, en voerden vervolgens bij dezelven eene soort van taal in. Van tijd tot tijd maakten zij hen tot eenige kunstverrigtingen geschikt, en daar zij overtuigd waren, dat het bijgeloof het beste middel was, de domme en daarbij oproerige creaturen in toom te houden, zoo sneden zij voor hen afgodsbeelden, en dwongen hen die te aanbidden. Op deze wijze werden die mensch-dieren met der tijd uit het slijk der dierlijkheid getrokken; het kwam zelfs zoo ver, dat die Goden-kinderen, zonder aan hunne afstamming te gedenken, zich met dezelven, vooral met die van het vrouwelijk geslacht, geheel en al gemeenzaam maakten, en als zoodanig den Goden- met den dieren-stam vermengden. Nu staken dezen den kam omhoog, zij waagden het van lieverlede iets meer te willen beteekenen, dan viervoetige dieren, noemden zich menschen, zeiden hunne bedwingers de gehoorzaamheid op, ja, geraakten zelfs tegen hen in eenen geweldigen opstand. Men kan echter ligt begrijpen hoe weinig deze onmagtige Titans-woede beteekende! Maar al te spoedig moesten zij de sterkere, goddelijke natuur hunner overheerschers erkennen, en het oproer eindigde bij iedere gelegenheid daarmede, dat zij in de hun aangeborene dienstbaarheid terugzonken, en, ofschoon ook al van meester verwisselende, echter nooit het juk en de kluisters afschudden konden. Intusschen werd, ondanks dit alles, door de aanhoudende naauwere gemeenschap, het kenmerk van den Goddelijken oorsprong bij de heerschers, en dat van de dieren-natuur bij de anderen meer en meer vermengd. Hierdoor kwam het dan ook eindelijk zoo verre, dat het taalgebruik de Vorsten en Heeren evenzeer menschen noemde, en dat er eene menigte sophismen voor den dag kwamen, waarmede men wilde beweren, dat zij, van den beginne af, niets anders dan wezens van eenerlei soort zijn geweest, en dat hunne meerdere magt alleen is voortgekomen uit den boezem der genen, die zich wel wilden laten regeren.

De minste oplettendheid echter logenstraft al die sophismen. Trouwens dragen de Heeren den stempel hunner hooge afkomst, gelijk de dienstpligtigen dien der vernedering, nog steeds aan het voorhoofd; en beiden zullen wel nimmer uit te wisschen zijn.

Ook is het dezen schepselen, zoo lang zij niet door eenige ontaarde natuurgenooten (misschien wel bastaarden der edelen en onedelen) opgeruid werden, in de gedachten gekomen, iets anders te willen zijn dan slaven, en even als de hond, dien de Heer van zich stoot, van zelven terugkeert, en al kwispelstaartende te kennen geeft, dat hij hem gehoorzaam blijven wil, zoo zijn ook zij steeds onder de tuchtroede teruggekomen, en onvatbaar gebleven, om van het geschenk der vrijheid gebruik te maken.

In der daad! deze creaturen willen slaaf zijn, en ook de vrijheid deugd hun even min als den kinderen een mes of schaar. Alle moeiten en pogingen, om zich van het juk en de roede te bevrijden, eindigden in de vreeslijkste regeringloosheid, waarbij slaaf tegen slaaf woedde, en honderd tyrannen in plaats van eenen optraden, en wel zoo lang, tot men het oude afgodsbeeld terughaalde, en een *Te Deum* aanhief.

Het is ook waarlijk niet te loochenen, dat slavernij, dat wil zeggen, blinde en onvoorwaardelijke onderwerping aan den wil van den Vorst of Heer, door Goddelijke afstamming of van Gods genade daartoe geroepen, een zegen en hoogste weldaad voor deze mensch-dieren is. Deze staat toch alleen is geschikt hunne onzinnige woede en dierlijke begeerten in teugel te houden en het gebit in den mond te leggen.

Hoe eng ook de plaats zijn moge, waarin zich de slaaf beweegt, er ligt den Heer veel aan zijn behoud gelegen, en de slavernij verschaft hem de hoofdvoorwaarden zijns aanwezens; dat is, lucht genoeg, om adem te halen, water genoeg om te drinken, en droog brood, wortelen en aardappelen genoeg ter zijner verzadiging; terwijl regeringloosheid hem niet eens zijn leven kan verzekeren, maar ontegensprekelijk in algemeenen moord en doodslag eindigt.

De slavernij is, wat meer is, die toestand, welke hem gedurig in de ontwikkeling zijner krachten houdt, en die hem voor de gevolgen van den lediggang en alle daaruit ontspruitende ondeugden bewaart. Zij noodzaakt hem te ontberen, matig, geduldig, lankmoedig te zijn, en is derhalve de moeder van de beste deugden. Zij is eindelijk de kweekster van die gelukkig makende duisternis, welke zoo goed voor zijne oogen is, en hem belet over den kring zijner dagelijksche bezigheden henen te zien, van dien zegenrijken mollen-nacht, die hem nooit op het denkbeeld brengen kan, om te weten wat er buiten plaats heeft, en die in hem even weinig als in de ziel van den mijnwerker, welke in zijn donker verblijf zijn leven eindigen moet, eenen wensch doet ontstaan, om het licht te mogen aanschouwen.

Uit dit alles volgt nu baarblijkelijk, dat het de pligt der overheerschers is, hunne onderhoorigen tot dezen zoo natuurlijken als weldadigen dienstaat terug te voeren, en ik hoop dan ook, in mijnen brandenden ijver voor de goede zaak, dubbele verdiensten te zullen inoogsten, wanneer ik hun de navolgende onfeilbare hulpmiddelen aan de hand zal gegeven hebben.

Vooreerst zorge men voor eene strenge afsluiting van al wat licht heet. Het strafst verbod tegen de vrijheid der drukpers is een allernoodzakelijkste maatregel. Daardoor wordt die hoogst verderfelijke verspreiding voorgekomen van die zoo gewilde vrijheids-gezinde-ideën, welke ligtelijk vrijheids-duizelingen voortbrengen, en den onderdaan in den vrij zonderlingen waan versterken kunnen, dat hij meer is dan een lastdier.

In de tweede plaats zoude het een niet minder heilzame maatregel zijn, alle boeken maar in eens, zonder vorm van appel, te verbranden, welke van iets anders dan van bidden en papier — of bloemen knippen, zaaijen en planten, ploegen en eggen, koken en bakken, rupsen vangen, slagten en doodslaan, of van andere onontbeerlijke zaken handelen. Door een zoodanig *auto da fé* roeit met den giftboom met den wortel uit; en worden een talloos heir van schadelijke denkbeelden en meeningen verdelgd. Indien men, op deze wijze, eenen goeden grondslag heeft gelegd, ga men met deze zoo echt wijsgeerige opvoeding der onderdanen al verder en onophoudelijk voort, doch altijd trapsgewijze.

In de derde plaats bepale men het schoolonderwijs alleen tot de pligten jegens God en de van God aangestelde overheid. Weg met de wetenschappen en al wat den naam van verlichting en verbetering draagt, onder welken titel, het zij van bijbelverspreiding, bevordering van algemeen nut en welzijn, zedelijke verbetering van gevangenen — misschien,

wel met der tijd van bordeelen — of hoe anders zulks ook moge wezen. Dit alles voert slechts tot waan, eigendunkelijkheid, tot dat gehate liberalismus, die verfoeijelijke leer van de regten van den mensch, en tot alle verdere onheilen, welke men van zijne lieve getrouwen moet trachten af te weren. Daarbij behoeft ook een brave knecht niets meer te weten dan het kapittel van Gods- en Heerendienst.

Maar *ten vierde* is de mededeeling der gedachten door de spraak een zeer werkzaam middel, om gevaarlijke denkbeelden rond te verspreiden. Ook de vrijheid van spreken beperke men derhalve in die mate, dat de onderdaan alleen van zaken spreken mag, welke tot den engen kring van zijne natuurlijke behoeften en zijne pligten als ondergeschikt persoon behooren. Wat daar buiten is, is van den boozen. Een goede knecht moet stom zijn!

Daar, *ten vijfde*, veel have en goed maar kwaad bloed zet, late men den onderdaan alleen zoo veel als tot zijne nooddruft onontbeerlijk is. Door dezen heilzamen maatregel dwingt men hem, alle zijne krachten tot behoud zijns aanwezens in te spannen, en brengt zijnen overmoed binnen de zoo naauw slechts mogelijke palen.

Heeft men hem dusdanig tot op den ondersten trap der menschheid doen nederdalen, zoo kan men eindelijk *ten zesde*, met de verzekering van eenen goeden uitslag, den laatsten stap wagen, namelijk dien om hem tot zijnen oorspronkelijken viervoetigen dierenstaat en tot zijne voormalige hondenspraak terug te brengen.

En in deze cathegorie houde men hem tot in alle eeuwigheid, en beschouwe het voortaan als zeer gevaarlijk en regt avontuurlijk, hem tot eene hoogere bestemming te willen opleiden.

Vertaald. P.

STEDELYKE BEGROOTING.

De instelling der begrootingen heeft niet alleen in het algemeen ten oogmerk, om de noodzakelijke kosten of uitgaven vooraf te bepalen, en de inkomsten naar die behoeften, of liever de middelen om dezelve te bestrijden, te regelen en vast te stellen; maar ook, om het bestuur, dat met het beheer en opzigt der finantien belast is, aan banden te leggen, en heilzame grenzen van magt voor te schrijven.

Uit dit oogpunt beschouwd, bevât de begrooting het rigtsnoer van het gedrag des Burgemeesters en der Wethouders, in zoo ver namelijk, dat zij over geene meerdere fondsen mogen beschikken, dan die op dezelve zijn toegestaan, of geene schulden mogen maken, waarvoor de posten tot dekking ontbreken. Intusschen heeft de uitvoerende magt, welke door gezegde overheidspersonen wordt uitgeoefend, eene strekking, om steeds het meest mogelijke voor die uitgaven te bedingen. Onderscheidene oorzaken van dit verschijnsel zouden kunnen bijgebragt worden. Het is genoeg hier alleen te herinneren aan de zucht, om, zoo als het heet, de handen ruim te hebben; in andere woorden, om onafhankelijk te zijn, en niet gedurig in de *lastige* noodzakelijkheid te worden gebragt, om den raad buitengewone aanvragen te doen en inlichtingen te moeten geven. Ook de hoogmoed en de ijdelheid zijn soms oorzaken van dit verschijnsel, in zoo ver die aanzetten om vele kosten voor uiterlijke opsiering en nuttelooze verkwisting veil te hebben; terwijl bovenal eene slechte administratie zich beijvert, om de posten van uitgaaf voor ieder voorwerp *(object)* zoo hoog mogelijk te stellen, ten einde de verwarring en geldverspilling daardoor te kunnen dekken. Deze strekking brengt natuurlijk te weeg, dat de raad in het algemeen weinig wordt ingelicht, en steeds naar de begrootingen van vorige jaren wordt verwezen, waar even weinig licht is te vinden. Vele der leden het belang der zake niet genoegzaam kennende, onverschillig omtrent dezelve, of vreezende de hoofden des bestuurs te mishagen, houden zich van alle onderzoek ontslagen, en geven meestal, zonder aan zich zelve daarvan behoorlijke rekenschap te kunnen doen, hunne toestemming tot het vaststellen der begrooting. Men kan dus wel zeggen, dat de begrootingen op die wijze aan den raad worden *voorgelegd*; maar niet, dat zij *door denzelven* worden *opgemaakt*, hetwelk echter art. 62 van het beëdigd stedelijk reglement gebiedt. Heeren gedeputeerde staten, afgaande op hetgeen zij redelijker wijze moeten vooronderstellen in den raad, met behoorlijke kennis van zaken, en naauwgezetheid van geweten, overwogen te zijn geworden — arresteren nu vervolgens de begrooting, zonder ook mogelijk die naauwkeurige inlichtingen te verlangen, welke de even vermelde wijze van toedragt in den stedelijken raad nogtans zoo dringend soms zoude vorderen.

De begrooting is intusschen eene zaak van het uiterste gewigt voor de gemeenten; hetwelk vooral de leden van den raad behooren te beseffen, zullen zij niet ten laatste de regtmatige beschuldiging op zich laden, van de plaatselijke financien bedorven of verergerd, en de ingezetenen met dubbele lasten te hebben bezwaard. Hoe dan zou in den geest en naar de letter van het reglement, en overeenkomstig den aard eener begrooting, deze laatste moeten opgemaakt worden?

Naardien zij, behalve de middelen tot dekking, eene raming van vermoedelijke en zekere kosten of uitgaven voor het volgende jaar bevat, moeten de onderscheidene behoeften bij voorafgaande opneming en waardering onderzocht, d. i. *begroot* en voor eene vastgestelde som op dezelve gebragt worden. De som, die dan hiervoor is uitgetrokken, berust op grondslagen of *details*, die eigenlijk niet op de begrooting te vinden zijn; als alleen bestemd voor HOOFDSOMMEN. Deze grondslagen zijn vervat in afzonderlijke staten, inhoudende de *specificatie* der voorwerpen, ten behoeve van welke die hoofdsommen tot *dat* en *geen ander* bedrag zijn gesteld, en welke nader door eene daartoe strekkende memorie worden toegelicht. Het is nuttig alzoo te werk te gaan, nademaal de plaatselijke uitvoerende magt daardoor tot een geregeld en vast ontwerp van handelen genoopt wordt. Zij behoort dan immers na te gaan, welke werken er in de gemeente het naast voor de hand staan; hoedanig de opvolging derzelve behoort te zijn. Zij zal weerhouden worden, om, naar invallen af te breken en weder op te bouwen, of naar de ingevingen van anderen steeds eene vaste regelmaat uit het oog te verliezen; terwijl het haar al verder niet doenlijk zal zijn, dikwijls geheel tegen den geest der stedelijke regering en der gemeente, of in een' anderen, dan den door den raad bedoelden zin te handelen. De raad, die de wetgevende magt uitoefent, is als zoodanig in zeker opzigt steeds in eenen passiven staat; als alleen werkzaam, wanneer hij ter vergadering wordt opgeroepen, ter beoordeeling en goedkeuring van voorgebragte zaken. Dit ligchaam kan dus geenszins de opneming en specificatie der jaarlijksche behoeften bewerkstelligen. Deed het zulks, dan zou hetzelve buiten zijne attributen treden, en zich eene magt toeëigenen, die ook wijsselijk, tot in standhouding der goede orde, uit den aard der zake aan eene dusdanige vergadering niet toegekend heeft mogen worden. De plaatselijke uitvoerende magt is derhalve verpligt, dit werk op zich te nemen; met andere woorden, om een ontwerp der begrooting met de verlangde en zoo even omschrevene staten en memorie van toelichting in den raad ter tafel te brengen, ten einde laatstgemelde met volkomene kennis van zaken dezelve kan *opmaken*. De ontworpene begrooting aldus voorgebragt, zal de raad de verschillende daarop gestelde posten kunnen ontleden; met overtuiging en naar waarheid oordeelen over de noodzakelijkheid en aanwending der hoofdsommen; bekend worden met de *détails* der administratie; met het *wezenlijk* gebruik der penningen, en alzoo kunnen gezegd worden, de begrooting werkelijk *op te maken*. Eenige behoeften blijven intusschen jaarlijks dezelfde, omdat zij uit den aard der zake, of uit hoofde van wettelijke bepalingen, aan geene gedurige verandering onderhevig zijn. Andere zijn echter voor eene jaarlijksche verandering vatbaar, en moeten dus in het bijzonder die strengere en naauwkeurige overweging ondergaan.

Voor zoo ver *het onveranderlijke gedeelte* betreft, zouden *vaste tableaux* als bijlagen dit in de bijzonderheden kunnen aantoonen; terwijl het *veranderlijke gedeelte* in afzonderlijke staten, of wel in de memorie van toelichting, moest zijn aangewezen en ontwikkeld. Ik bedoel namelijk, dat b. v. het gewone onderhoud van bruggen en wegen, met nominative aanduiding van dezelve, op deze vaste tableaux zou moeten gebragt worden; terwijl b. v. het verbeteren, verhoogen of verleggen van wegen, en het verwen of vernieuwen van bruggen, als tot de gewone jaarlijksche kosten niet behoorende, afzonderlijk moest worden aangetoond. Met de gebouwen zou het zelfde kunnen plaats vinden, als onderscheidende zich ook, ten aanzien van dit onderwerp, het veranderlijke en onveranderlijke gedeelte der kosten nagenoeg op dezelfde wijze, gelijk ook deze regelmaat in de meeste andere gevallen zou kunnen gevolgd worden. Wijkt men van dezen regel af, en wordt de begrooting niet op zulke grondslagen gebouwd, dan is het zeer waarschijnlijk, dat de uitvoerende magt, gelijk wij reeds aanmerkten, niet planmatig werkt, dat de meeste soort van arbeid in daghuur geschiedt, als een natuurlijk uitvloeisel van wanorde, en gebrek aan een volkomen stelsel, aan vooruitzigt en overleg — en dat er onvermijdelijk meer kosten worden gemaakt, dan volgens de begrooting had mogen geschieden.

Wie toch op rekening laat werken, vindt zich meestal zoo niet bedrogen, dan toch door misgissing bij de uitkomst te leur gesteld. Publieke administratien loopen, hiervan nog oneindig meer gevaar. Het is bekend, hoe of eertijds, bij eenen anderen vorm van bestuur, de bazen van onderscheidene soort, hun voordeel in het werken bij daghuur voor rekening der gemeenten vonden. En het is ook wereldkundig genoeg, dat aan die en andere gelijksoortige misbruiken de invoering der plaatselijke begrootingen is toe te schrijven. Doch wanneer dit schromelijke misbruik, in weerwil van het bestaan der laatstgenoemde, niet weder zal herleven, moet ook alle soort van werk, buitengewoon of gewoon, zoodra er gelden op de begrooting voor toegestaan zijn, bij openbare aanbesteding aan den man worden gebragt. Want het misbruik, waarvan hier gesproken wordt, is niet slechts tot het *buitengewone* bepaald, maar zelfs nog meer bij het *gewone* te duchten. Bovendien is ook het gewone onderhoud van *ieder* der onderscheidene gebouwen afzonderlijk, van wegen, schepen, bruggen, enz., even zoo zeer voor aanbesteding vatbaar, als eene geheele of gedeeltelijke vernieuwing derzelve. Want het komt er slechts op aan, om te weten, wat eigenlijk door onderhoud verstaan wordt, d. i. wat eigenlijk moet hersteld worden. En daar een naauwkeurig en getrouw plaatselijk oppertoezigt dit kan nagaan, is hetzelve in staat, om den prijs, waarvoor dat herstel bij de aanneming kan gelaten worden, te bepalen. Deze wijze van doen zal dan ook, gelijk wij reeds zeiden, den Burgemeester en Wethouderen nopen, om met de meest mogelijke kennis van zaken te handelen, en om zich een geregeld, vast plan van werken voor te stellen, waarvan zij de onderscheidene kosten hebben begroot, en in de bijzonderheden weten aan te wijzen. Alleen bij onvoorziene onheilen, die eene dadelijke voorziening vorderen, zou, met uitzondering van den algemeenen regel, een arbeid in daghuur te pas kunnen komen.

Volgt men den tegengestelden weg, zoo is het onvermijdelijk zeker, dat er ieder jaar een te kort zal plaats vinden, in zoo verre bij de uitkomst zullen blijken meer kosten te zijn gemaakt, dan op de begrooting waren toegestaan; hierdoor te weeg gebragt, dat er geene mogelijkheid bestaat, het juiste bedrag van den arbeid op rekening te bepalen, in onderscheiding van dien bij aanneming, waarvan natuurlijk het beloop voor den aanvang van het werk bekend is.

De gemeente-rekeningen zouden insgelijks zeer in duidelijkheid en volledigheid winnen, wanneer de posten van uitgaaf, ook in derzelver onderdeelen, geheel moesten overeenstemmen met de onderdeelen der begrooting, of in andere woorden met die hier boven aangewezene grondslagen, waarop de hoofdsom van eenigen post moet gevestigd zijn. Geschiedde dan het werk, in deze onderdeelen of grondslagen vervat, aangewezen of omschreven, bij aanbesteding, zoo zou *éene* enkele som daarvoor, als het bedrag der aannemings-penningen, op de rekening verschijnen; terwijl, wanneer het werk in daghuur geschiedt, velerlei posten daarvan op dezelve te staan komen, hetwelk het onderzoek, of de op de begrooting toegestane gelden tot het ware doel al dan niet zijn aangewend geworden, zeer moeijelijk, lastig en soms ondoenlijk maakt.

Dit weinige diene, om diegenen, welke er toe geroepen zijn, op de eenderhavige zaak opmerkzaam te maken en te doen beseffen, dat van *de wijze* van het opmaken der begrooting de invloed voornamelijk afhangt, welken zij op het bestuur uitoefenen. Vergenoegen zij zich met de voorgedragene *hoofdsommen* op goed vertrouwen aan te nemen, of omdat die in vorige jaren zoodanig zijn gesteld geweest; dan zullen zij steeds met de bijzonderheden der administratie onbekend blijven, de ware aanwending der toegestane gelden niet kunnen nagaan, en eene wijde deur voor ergerlijke misbruiken openzetten. Er zullen werken geschieden of aangelegd worden, waarvan zij geene voorkennis dragen, noch waartoe zij hunne toestemming hebben gegeven; en het zal op eene wijze geschieden, die onnoodig het geld doet verkwisten of verspillen; een vast planmatig stelsel zal in alles ontbreken, en eindelijk zullen er jaarlijks nieuwe aanvragen te voorschijn komen, om het te kort te dekken. Intusschen houdt de verantwoordelijkheid der plaatselijke wetgevende magt niet op; en het is de bewustheid hiervan, die de ingezetenen zal aanzetten, om de misbruiken, de finantieele verwarring, en de daaruit voortspruitende lasten in 't einde aan de regeringsleden te verwijten.

ARNHEM, den 25. April.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 24. April 1 El 1 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D
Den 25. dito. 1 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D

Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, Vrouwe *H. L. S. NAHUYS*, geboren AB HAMM.

ARNHEM, den 22. April 1826.

---

* * * BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Zutphen* zullen, op Donderdag den 27. April 1826, voor den tijd van *drie Jaren*, aanvangende met den *eersten Mei* aanstaande, verpachten:

Het WEGVOEREN *der* HAARDASCH *en* VUILNIS *van* STADS STRATEN;

Waarvan de Conditien drie dagen te voren ter Stads Secretarie zullen ter lezing liggen.

§ § § Het DYKBESTUUR van den *Arkemheenschen Polder* is voornemens, op Dingsdag den 9. Mei 1826, des morgens om 10 uren, ten huize van GERRIT SCHAAP, aan de Nijkerkersluis, in het openbaar aan te besteden: De Leverantie van 200 Lasten DYKSTEEN, volgens het monster aldaar voorhanden.

E. G. ARDESCH,
Dijkschrijver.

† † † COMMISSARISSEN tot de NEGOTIATIE voor de STRAATWEGEN van *Zutphen* naar *Apeldoorn* en *Dieren*, adverteeren bij deze, dat, ten gevolge der authorisatie, hiertoe door Z. E. den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken verleend, door den Heer Commissaris-Thesaurier Mr. *H. A. TOEWATER*, ten diens Kantore te *Zutphen*, van heden af aan, dagelijks, uitgezonderd Zon- of Feestdagen, des middags van 12 tot 1 uur, zal worden gevaceerd tot Uitbetaling van het Dividend op de AANDEELEN der gezegde Negotiatie, over 1825 gesteld tegen $4\frac{1}{2}$ pCt., en zulks tegen intrekking van het blijk, tot den Ontvangst van het Dividend afgegeven.

Dienende tevens tot informatie, dat in den loop dezes jaars VIER AANDEELEN in voorschreven Negotiatie zullen worden uitgeloot.

Zutphen, den 22. April 1826.

Commissarissen voornoemd,
(*get.*) P. J. SWAVING,
President en Commissaris.

§ § § De KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente te *Nijbroek* zijn voornemens, om, ten overstaan van den Notaris Mr. *P. P. EVERTS*, op Dingsdag den 9. Mei 1826, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Weduwe *JAN HARKING*, te *Nijbroek*, publiek aan te besteden:

Het Timmer-, Metsel-, Smits- en Verwerswerk, met alle de daartoe benoodigde Materialen, van eenige noodzakelijke Reparatien en Verbeteringen, waaronder 68 nieuwe GLASRAMEN *en eenige nieuwe* BANKEN, *aan en in het* KERKGEBOUW *aldaar.*

Zullende het Bestek en teekening van den 1. tot den 8. Mei 1826, ten huize van gemelde Weduwe *JAN HARKING* ter lezing liggen.

§ § § Alle Eigenaren van GRAVEN, KELDERS, STOELEN en BANKEN, in de Kerk van *Velp*, worden bij dezen, door Heeren Kerkvoogden, opgeroepen, om hunne bewijzen van eigendom, vóór of op den 1. September 1826 eerstkomende, te vertoonen, en op hunne namen te doen overschrijven, ten huize van *T. HULSTYN*, administrerend Kerkvoogd, welke, gedurende dien tijd, alle Maandagen, des voormiddags van 9 tot 12 uren, daartoe ten zijnen huize zal vaceren; zullende alle Graven, Kelders, Stoelen en Banken, waarvan geen genoegzaam bewijs van eigendom wordt vertoond, voor heerloos ten behoeve der Kerk vervallen zijn.

Velp, den 16. April 1826.

Kerkvoogden voornoemd,
D. G. A. VAN HASSELT,
President.

† † † De Notaris Mr. *J. BUSGERS* zal, op den 27. April en 11. Mei aanstaande, telkens des namiddags om 3 uren, in het Logement *den Vergulden Arend*, te *Arnhem*, publiek doen inzetten en verkoopen:

1. Een wel betimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Arnhem*, in de Koningstraat, op den hoek van de Mentingsteeg, Wijk F, No. 60, met nog eene afzonderlijke Woning, achter dit Erf, staande in de Mentingsteeg.
2. Een logeabel HUIS en ERVE, naast het voorgaande Huis, staande in de Koningstraat, Wijk F, No. 62.
3. Een groot KOETS- of PAKHUIS, in de Mentingsteeg, Wijk F, No. 63, van achteren schietende tegen het tweede perceel.
4. Een HUIS en ERVE, te *Arnhem*, op den hoek van de Doelenpoort, Wijk C, No. 277, tegen over de Stads-stal.
5. Een HUIS en ERVE daarnaast.
6. Een HUIS met drie STALLINGEN aan elkander, staande nevens het vijfde perceel.
7. Eene wel gelegen WEIDE, in het Velpsche Broek, *het Kermisland* genaamd, groot $4\frac{3}{4}$ bunders.
8. Eene dito WEIDE, mede aldaar gelegen aan de Broekstraat, *de Heilmaat* genaamd, groot ruim 2 bunders.
9. Eene dito WEIDE, in het Arnhemsche Broek, aan den Vosdijk, groot een bunder $32\frac{1}{2}$ roeden.
10. Eene schoone WEIDE of UITERWAARD, *den Driehoek* genaamd, kennelijk gelegen onder Malburgen, bij den Knippel, groot $4\frac{1}{4}$ bunders.
11. Een dito UITERWAARD, *het Weerdje* genaamd.
12. Een dito UITERWAARD, *de Greppen* genaamd.
13. Een dito UITERWAARD, *het Driesken* genaamd.

De Perceelen No. 11, 12 en 13, ieder groot ongeveer 3 bunders, mede bij en aan het 10. Perceel gelegen, met welke dezelve mede in massa zullen worden geveild. En

14. Eene wel gelegen WEIDE, in het Arnhemsche Broek, *de Vlekharing* genaamd, groot ongeveer $1\frac{1}{4}$ bunders.

Kunnende de Perceelen No. 7, 10, 11, 12, 13 en 14 dadelijk worden aanvaard, en de Koopers, des begerende, een aanzienlijke gedeelte der koopspenningen in alle de Goederen, tegen den interest van 5 percent, gevestigd houden.

§ § § Uit de HAND te KOOP op zeer aannemelijke voorwaarden, om dadelijk te kunnen aanvaarden, een extra schoon LANDGOED, genaamd *de Steeg*, gelegen te *Grubbenvorst*, een uur afstand van de Stad *Venlo* en circa 10 minuten van de *Maas*, geheel vrij van overstrooming, bestaande in een zeer schoon met veel smaak modern gebouwd HEERENHUIS, bedekt met Leijen, bevattende zeventien VERTREKKEN, zeer ruim Behangen en Geplafoneerd, waaronder eene ZAAL geheel Gestukadoord, verders groote ZOLDERS, KEUKEN, KELDERS, BAKOVEN, POMP, en alles wat tot eene fatsoenelijke woning behoort; alsmede groote SCHUUR, PAARDEN- en BEESTEN-STALLEN, benevens KOETSHUIS en een groot vierkant VOORPLEIN, makende een zeer schoon geheel uit. Achter het Huis een groote vruchtbare MOESTUIN, zeer rijkdragende VRUCHTBOOMGAARDEN en een in den Engelschen smaak aangelegen TUIN en BOSCH, beplant met opgaande BOOMEN, en veel soorten van vreemd HOUT- en PLANTGEWASSEN, en versierd met een Chineesch Gebouw, met Leijen bedekt; alsmede groote VISCHVYVERS, zijnde het geheel omringd met Grachten en schoone Heggen, bevattende omtrent vijf Bunders Nederlandsche maat. — Nadere onderrigting bij de Heeren Notaris *KANNEGIESSER*, te *Horst*, bij *Venlo*, en *J. VAN VLIET Cz.*, Boekhandelaar, te *Rotterdam*.

§ § § De Notarissen Mrs. *J. BUSGERS* en *G. VAN ECK*, zullen op Dingsdag den 2. Mei 1826, ten huize van den Heer *CREMER*, in de *Oeverstraat*, Wijk B. No. 9, te *Arnhem*, publiek verkoopen: Velerlei MEUBILAIRE GOEDEREN, waaronder TAFELS, STOELEN, met zwarte Trijpen Zittingen, SECRETAIRE, CHIFFONIERE, KABINET, een groote MANGEL, PENDULES, beste Smirnasche TAPYTEN, een extra modern Gebloemd Doorniksch TAPYT, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN, SCHILDERYEN, Oude Oost-Indische en Japansche PORCELEINEN.

Voorts op Woensdag den 3. Mei 1826, des voormiddags, eene uitgezochte Verzameling PLANT- en HEESTERBLOEMGEWASSEN, zoo voor den kouden Grond als Oranjerie en Warme Kast. [illegible]

De Goederen zijn te zien des Maandags te voren, van des morgens 10 tot des namiddags 4 uur, zonder tusschenpozen.

† † † Op den 10. Junij 1826, des namiddags ten 5 uren, zal, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe *L. GEILDERMAN*, te *Harderwijk*, in het openbaar geveild, en 14 dagen daarna, finaal verkocht worden:

De WIND-KOREN-MOLEN, *DE MEERMIN* genaamd, staande binnen de Stad *Harderwijk*, met twee WONINGEN, daarbij gehoorende, waarvan de Koopsvoorwaarden bij Mr. *H. R. VAN MEURS*, Notaris aldaar, kunnen gezien worden, terwijl een ieder, welke iets te vorderen heeft, of verschuldigd is, aan den Boedel van wijlen *WILLEM LEENEN*, in leven eigenaar der voormelde Molen, wordt verzocht daarvan, uiterlijk voor *primo Junij* 1826, aan den voornoemden Notaris behoorlijk opgaye te doen.

† † † Op Maandag den *eersten Mei* 1826, des voormiddags ten 10 uren, zal men ten huize van Mejufvrouw *VAN OLDEN*, in de *Oeverstraat*, te *Arnhem*, publiek verkoopen: Eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERYEN, PORCELEIN, KATOENEN en WOLLEN DEKENS, KOPER en TIN, YZER- en BLIKWERK, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. De Goederen zijn Zaturdags te voren, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 uren te zien.

† † † Uit de HAND te KOOP een HAMBURGER WAGEN, met eene nieuwe linnen Kap, voor een en twee Paarden te gebruiken, voor vier Personen, de Banken in Riemen en Veeren en bekleed van binnen met Laken en van buiten met Leer. — Te bevragen bij *D. H. VAN DER POLL*, Mr. Zadelmaker, te *Arnhem*.

† † † Uit de HAND te KOOP: een extra fraai KALESJE, met Pleet gemonteerd, en Pleeten Lantarens, en losse Voorkap, zeer ligt en ingerigt voor een en twee Paarden. Te bevragen bij den Mr. Zadelmaker *A. H. SCHWARTZ*, in de Rijnstraat, te *Arnhem*.

A. KULLER, VAN UTRECHT,

Heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij is uitgepakt in het *Hôtel van Brunswijk*, voor den tijd van 8 dagen, met PENDULES, Gouden HOROLOGIEN, GRANATEN en BLOEDKRALEN, en meer differente BIJOUTERIEN, PORCELEIN, VERLAKT- en PLEETGOED. Houdt zich vriendelijk in een ieders gunst gerecommandeerd.

MODES.

Mdme. LYBART *a l'honneur de prévenir les Dames, qu'elle arrivera en cette Ville, au premier du mois de Mai, avec un assortiment complet, de ce qu'il y a de plus nouveau en Modes. — Elle déballera a l'Hôtel* de Brunswyck, *chez* Mr. WREEDE.

*** Bij den Boekhandelaar *J. C. VAN KESTEREN*, te *Amsterdam*, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. VOORINGENOMENHEID EN VOOROORDEEL; een OORSPRONKELYKE NOORDHOLLANDSCHE FAMILIE-GESCHIEDENIS, enz. één deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet, de prijs is ... *f* 3 : 60.

De Uitgever vertrouwt, dat deze oorspronkelijke geschiedenis niet anders dan welkom aan het Publiek zijn kan, daar men in dezelve menigvuldige trekken van ware vaderlandsliefde, verdraagzaamheid en goede trouw aantreft, en waarbij men ook van diepen eerbied voor Gods wijs bestuur en vaderlijke voorzorg, omtrent zijne schepselen, geheel doordrongen [illegible] uit dien hoofde eene nuttige en aangename lektuur opleyert.

II. DE HERTOGIN *DE LA VALLIERE*, OF DE LEVENSGESCHIEDENIS VAN EENE DER MINNARESSEN VAN *LODEWYK* XIV., door Mad. DE GENLIS, één deel kompleet, met gegraveerden titel en Vignet. ... *f* 3 : 00.

III. SATURNUS, GEDENKWAARDIGHEDEN UIT DEN OUDEN EN NIEUWEN TYD, 4 dln. kompl. *f* 9 : 60.

IV. HET SLAGTOFFER VAN VROUWELYKEN HAAT, door Onschuld en Deugd gered, een tafereel uit den laatsten oorlog in *Duitschland*, één deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet. ... *f* 2 : 50.

V. DE NIEUWE TRENCK; OF DE GEDENKSCHRIFTEN VAN DEN BARON *DE KOELI*, betrekkelijk tot zijne geheime Zending, enz. één deel kompleet, met gegrav. titel, vignet en portret van FERDINAND VII. ... *f* 2 : 50.

VI. GEORGE III. ZYN HOF EN ZYNE FAMILIE, bevattende eene menigte belangrijke en weinig bekende gebeurtenissen, betreffende de Zeden, de Gewoonten en de Levenswijze van dien Monarch, 2 deelen kompleet, met het portret. ... *f* 5 : 50.

Men leze hierover de gunstige recensie, voorkomende in de *Vaderlandsche Letteroefening* voor October 1825, No. 13.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.